

บทที่ 3

วิธีดำเนินการพัฒนา

รายงานการใช้กิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนวัดหนองพลับ อำเภอดำรงวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 มีรายละเอียดการดำเนินงานตามขั้นตอน ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. แบบแผนการทดลอง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนา
4. การดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. กลุ่มเป้าหมาย

1.1 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำนวน 12 คนที่กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ของโรงเรียนวัดหนองพลับ อำเภอดำรงวิทยาคาร จังหวัดอุตรดิตถ์ กลุ่มเป้าหมายได้จากการสุ่มอย่างง่ายแบบเจาะจง (purposive simple random sampling) ซึ่งผู้รายงานเป็นครูประจำชั้น

1.2 ระยะเวลาในการพัฒนา

ระยะเวลาในการพัฒนา คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 สัปดาห์ละ 3 วัน คือ วันจันทร์ วันอังคาร และวันพุธ โดยจัดในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ให้กับเด็ก ครั้งละ 20-40 นาที รวม 14 สัปดาห์ จำนวน 40 แผน ตั้งแต่วันที่ 13 พฤศจิกายน 2560 ถึงวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2561

2. แบบแผนการทดลอง

การพัฒนาในครั้งนี้ ใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว ทดสอบก่อนการจัดกิจกรรมและหลังการจัดกิจกรรม One Group Pretest Posttest Design ซึ่งมีแบบแผน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 159 – 161)

ตารางที่ 4 แบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	ทดสอบก่อน Pre -test	กิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบ บูรณาการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	ทดสอบหลัง Post - test
ทดลอง	T ₁	X	T ₂

ความหมายของสัญลักษณ์

T ₁	แทน	การประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ก่อนการจัดกิจกรรม (Pre-test)
X	แทน	การจัดกิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
T ₂	แทน	การประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์หลังการจัดกิจกรรม (Post-test)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนา

เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนา ดังนี้

3.1 กิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย จำนวน 40 กิจกรรม ดังนี้

ตารางที่ 5 กิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย

กิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
ทักษะการคิดวิเคราะห์ ด้านการจำแนก	ทักษะการคิดวิเคราะห์ ด้านการหาสัมพันธ์	ทักษะการคิดวิเคราะห์ ด้านการคาดคะเน
กิจกรรมดอกไม้แสนสวย	กิจกรรมน้ำอัดลมหลากสี	กิจกรรมสีลวงตา
กิจกรรมต้นไม้ของหนู	กิจกรรมแทนที่	กิจกรรมทำไมต้นไม้โตขึ้น
กิจกรรมดับไฟ	กิจกรรมน้ำแข็งละลาย	กิจกรรมออกมาจากไหน
กิจกรรมผีเสื้อตัวน้อย	กิจกรรมไอติมแสนอร่อย	กิจกรรมหาที่อยู่
กิจกรรมลอย ๆ จม ๆ	กิจกรรมมาชิมกัน	กิจกรรมน้ำแข็งลอยได้
กิจกรรมของขวัญติดหนึบ	กิจกรรมกระดากอาสา	กิจกรรมฝนเทียม
กิจกรรมกรองใสๆ	กิจกรรมขนม M & M	กิจกรรมน้ำล่องหน
กิจกรรมดาวพิเศษ	กิจกรรมหน้ากากนักร้อง	กิจกรรมแผ่นพลาสติก
กิจกรรมไม้คันทองคำ	กิจกรรมไข่ลาย	กิจกรรมการหักเหของแสง
กิจกรรมลอยเหนือพื้นดิน	กิจกรรมนมแตก	กิจกรรมหลอดใสสี
กิจกรรมหาเพื่อนให้หน่อย	กิจกรรมก้นห้นตัวตัว	กิจกรรมแม่สีแปลงกาย
กิจกรรมเล่นสนุกกับใบไม้	กิจกรรมตกๆ หล่นๆ	กิจกรรมอุปัชฌาย์
กิจกรรมออกแรงหน่อยนะ	กิจกรรมเล่นกับผัก	กิจกรรมมายากลไข่
		กิจกรรมดาวเรืองเพื่อพ่อ

3.2 แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 40 แผน

3.3 แบบประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ ก่อนการจัดกิจกรรม (Pre-test) และหลังการจัดกิจกรรม (Post-test) เป็นการประเมินโดยสร้างสถานการณ์แล้วให้เด็กลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเอง จำนวน 20 ข้อ

3.4 แบบสังเกตพฤติกรรมการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย

4. การดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

4.1 การสร้างและหาคุณภาพกิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย

4.1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(1) ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
(2) ศึกษากรอบมาตรฐานและคู่มือการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ปฐมวัยตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546

(3) ศึกษาเอกสาร ตำรา ที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(4) ศึกษาเอกสาร ตำรา ที่เกี่ยวกับทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา ทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย

(5) กำหนดขอบข่ายของทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัยดังนี้

- 1) ทักษะการคิดวิเคราะห์ ด้านการจำแนก
- 2) ทักษะการคิดวิเคราะห์ ด้านการหาความสัมพันธ์
- 3) ทักษะการคิดวิเคราะห์ ด้านการคาดคะเน

(6) วิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้จากแผนการจัดประสบการณ์เพื่อกำหนดกิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย ดังนี้

1) กิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ด้านการจำแนก จำนวน 13 กิจกรรม

2) กิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ด้านการหาความสัมพันธ์ จำนวน 13 กิจกรรม

3) กิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ด้านการคาดคะเน จำนวน 14 กิจกรรม

4.1.2 นำกิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัยตรวจสอบความถูกต้องของขั้นตอนการจัดกิจกรรม ความชัดเจนทางภาษา ความสอดคล้องกับจุดประสงค์ สื่อ อุปกรณ์ และวิธีการจัดกิจกรรม จำนวน 3 คน ได้แก่

(1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัฐดาว พิศาลพงศ์ อาจารย์โปรแกรมวิชาการศึกษา ปฐมวัยมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

(2) นางระพีวรรณ คล้ายแดง ครูชำนาญการพิเศษ (สาขาปฐมวัย) โรงเรียน วัดลูกแกประชาชนูปถัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

(3) นางสาวนีย์ พรหมแดน ครูชำนาญการพิเศษ (สาขาภาษาไทย) โรงเรียน วัดหนองพลับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

4.1.3 นำกิจกรรมกิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเรียบร้อยแล้ววิเคราะห์ความสอดคล้องและปรับปรุงตาม ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้ ดังนี้

+ 1	แน่ใจว่า	กิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์
0	ไม่แน่ใจว่า	กิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์
- 1	แน่ใจว่า	กิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

4.1.4 สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างกิจกรรม วิทยาศาสตร์แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับจุดประสงค์ ได้ค่าดัชนี ความสอดคล้องระหว่าง 0.67 - 1.00 (รายละเอียดดังภาคผนวก ค) พบว่า กิจกรรมวิทยาศาสตร์ แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความสอดคล้องเหมาะสมทุกกิจกรรม

4.1.5 การสร้างแบบประเมินคุณภาพของกิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ผู้รายงานสร้างขึ้นเป็นแบบประเมินคุณภาพชนิดมาตราส่วน ประเมินค่า (Rating Scale) โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ตามแบบของ ลิเคอร์ท (Likert) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 82-83)

เกณฑ์การประเมิน

- ระดับ 5 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

4.1.6 นำกิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม จำนวน 3 ท่าน ขอคำแนะนำแก้ไขส่วนที่บกพร่องและนำมา ปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้มีประสิทธิภาพ และผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหา ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญประเมิน

4.1.7 นำคะแนนที่ได้จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเพื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับตามวิธีของ ลิเคอร์ท (Likert) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 82-83)

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพของกิจกรรม

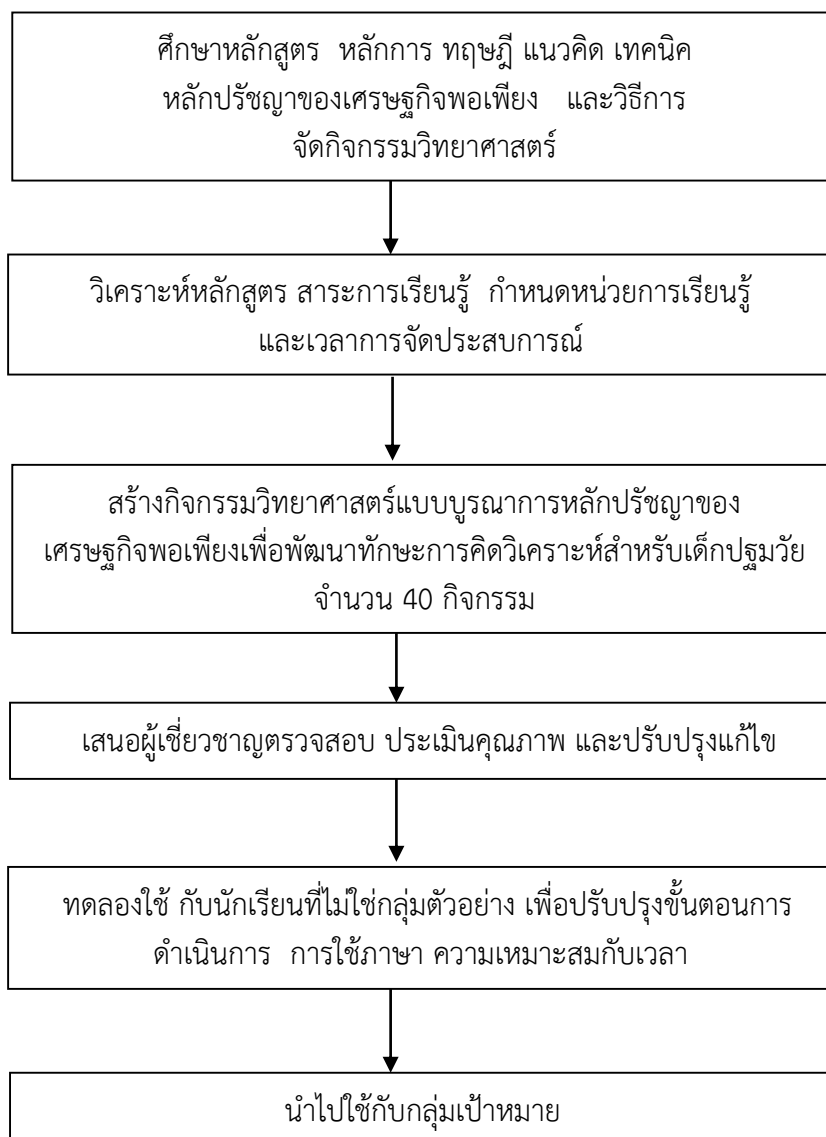
ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ซึ่งผลปรากฏว่ากิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีคุณภาพอยู่ในระดับ ดีมาก คะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 4.83 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.30 (รายละเอียดดังภาคผนวก ค)

4.1.8 นำกิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้(Try - out)กับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนวัดหนองพลับ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 13 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย ผลการทดลองใช้กับนักเรียน ปรากฏว่า ขั้นตอนการจัดกิจกรรมใช้เวลามาก เมื่อทำกิจกรรมที่ต้องการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ด้านเดิม ๆ อย่างต่อเนื่องทำให้เด็กเริ่มไม่สนใจในการดำเนินกิจกรรม

4.1.9 ปรับปรุงกิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการจัดกิจกรรมให้กระชับและรวดเร็วขึ้น จัดกิจกรรมที่หลากหลายปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมและนำไปใช้กับเด็กปฐมวัยที่กำลังศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนวัดหนองพลับ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 12 คน ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมาย

ขั้นตอนในการสร้างกิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย
มีขั้นตอนแสดงในแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1

ขั้นตอนการสร้างกิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย

4.1.10 หลังเสร็จสิ้นการจัดกิจกรรมนำคู่มือการจัดกิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัยไปเผยแพร่ผลงานทางวิชาการให้กับครูที่สอนระดับชั้นปฐมวัยและโรงเรียนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- (1) โรงเรียนวัดวังศาลา ตำบลวังศาลา อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี
- (2) โรงเรียนวัดศรีโลหะราษฎร์บำรุง ตำบลท่าม่วง อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี
- (3) โรงเรียนวัดหนองเสือ ตำบลวังศาลา อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี
- (4) โรงเรียนวัดวังขนายทายิการาม ตำบลวังขนาย อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี
- (5) โรงเรียนบ้านท่ามะกา ตำบลท่ามะกา อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี
- (6) โรงเรียนวัดห้วยเหนียว ตำบลห้วยเหนียว อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี
- (7) โรงเรียนอนุบาลวัดลูกแกประชาชนูทิศ ตำบลดอนขมิ้น อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี
- (8) โรงเรียนวัดใหม่เจริญผล ตำบลท่าเรือ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี
- (9) โรงเรียนวัดท่าเรือ “อุตสาหะวิทยาการ” ตำบลท่าเรือ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี
- (10) โรงเรียนบ้านหนองกรด ตำบลยางม่วง อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

4.2 การสร้างแผนการจัดประสบการณ์ประกอบการใช้กิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย มีขั้นตอนดังนี้

4.2.1 ศึกษา ค้นคว้า รวบรวมข้อมูลจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย แนวการจัดประสบการณ์ปฐมวัยศึกษา (หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย) แนวการจัดประสบการณ์จากตัวอย่างแผนจัดประสบการณ์ระดับก่อนประถมศึกษาของศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ 2541 และศึกษาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแผนการจัดประสบการณ์ประกอบการใช้กิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย จำนวน 40 แผน

4.2.2 สร้างแผนการจัดประสบการณ์ประกอบการใช้กิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย จำนวน 40 แผน โดยมีรายละเอียดดังนี้

- (1) ชื่อแผน ชั้นเรียน สัปดาห์ที่ ครั้งที่ กิจกรรม ระยะเวลาที่ปฏิบัติกิจกรรม
- (2) สาระสำคัญ
- (3) จุดประสงค์การเรียนรู้
- (4) สาระการเรียนรู้
  - 1) สาระที่ควรเรียนรู้
  - 2) ประสบการณ์สำคัญ

(5) ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

- 1) ขั้นนำ
- 2) ขั้นสอน
- 3) ขั้นสรุป

(6) สื่อและแหล่งเรียนรู้

(7) การวัดผลและประเมินผล

- 1) วิธีการ
- 2) เครื่องมือ

4.2.3 นำแผนการจัดประสบการณ์ประกอบการใช้กิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย ที่ผู้รายงานสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาเพื่อหาความสอดคล้องของจุดประสงค์ ขั้นนำ ขั้นสอน และขั้นสรุป สื่อการเรียนการสอน และการประเมินผล ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม จากนั้นผู้รายงานได้ทำการแก้ไขและปรับปรุง ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน และนำกลับไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมิน

4.2.4 นำคะแนนประเมินแผนการจัดประสบการณ์จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเพื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่มีลักษณะการประเมินเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งมี 5 ระดับ ดังนี้(บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 82-83)

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพของแผนการจัดประสบการณ์

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

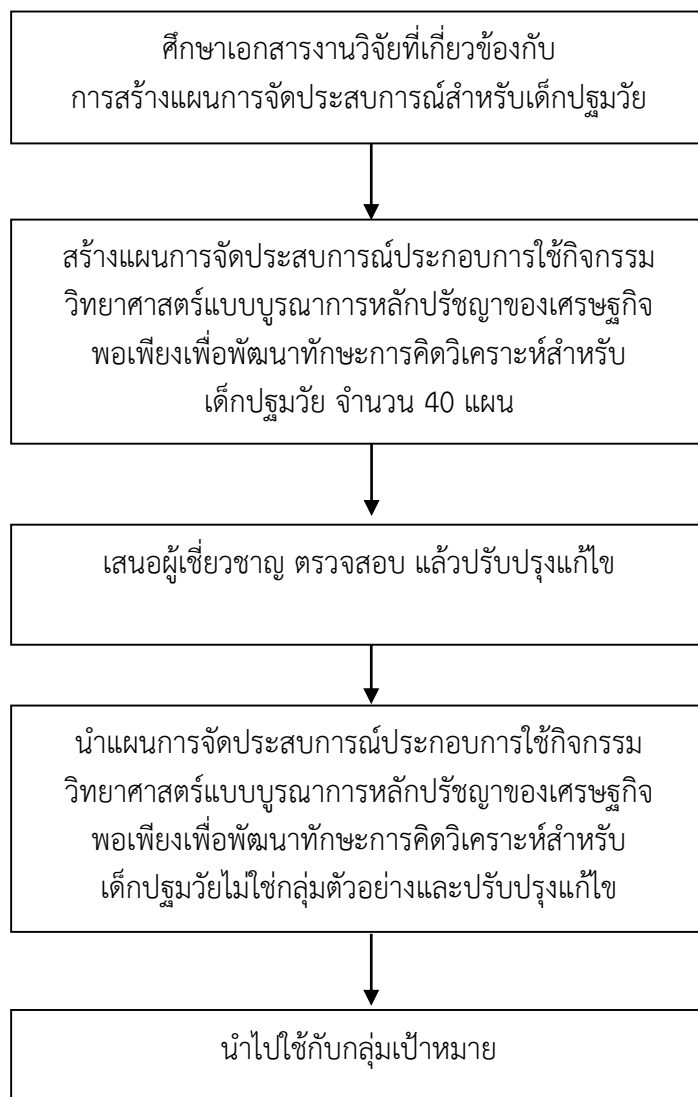
ได้ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.72 ระดับความคิดเห็น เหมาะสมมากที่สุด สามารถนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายได้

4.2.5 นำแผนการจัดประสบการณ์ประกอบการใช้กิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองสอน (Try - out) กับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนวัดหนองพลับ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 13 คนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย แล้วบันทึกหลังสอนในแต่ละกิจกรรมพบว่า เวลาในการจัดกิจกรรมไม่เพียงพอ ต้องปรับปรุงขั้นตอนในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเวลา

4.2.6 ปรับปรุงแผนการจัดประสบการณ์ประกอบการใช้กิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย ให้เหมาะสมและทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้กับเด็กปฐมวัย ที่กำลังศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนวัดหนองพลับ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 12 คน ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมาย

ขั้นตอนการสร้างแผนการจัดประสบการณ์ประกอบการใช้กิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบ
บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย
มีขั้นตอนในการดำเนินงานดังแสดงในแผนภูมิ ที่ 2

แผนภูมิที่ 2

ขั้นตอนการสร้างแผนการจัดประสบการณ์ประกอบการใช้กิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการ
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย

4.3 แบบประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ ก่อนการจัดกิจกรรม (Pre-test) และหลังการจัดกิจกรรม (Post-test) เป็นการประเมินโดยสร้างสถานการณ์แล้วให้เด็กลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเอง จำนวน 20 ข้อ

4.3.1 ศึกษาเอกสารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย กิจกรรมวิทยาศาสตร์ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดวิเคราะห์ เช่น บลูม (Bloom, 1956, p. 201-207) มาร์ซาโน (Marzano, 2001, น. 11-12) วีระ สุดสังข์ (2550, น. 26-28) เด็กปฐมวัยกับทักษะการคิดวิเคราะห์ด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย

4.3.2 วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย กิจกรรมวิทยาศาสตร์ และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.3.3 กำหนดขอบข่ายทักษะการคิดวิเคราะห์ ดังนี้

(1) ทักษะการคิดวิเคราะห์ ด้านการจำแนก หมายถึง ความสามารถในการนำสิ่งต่าง ๆ มาแยกแยะตามคุณลักษณะหรือคุณสมบัติที่เหมือนกันหรือแตกต่างกัน โดยใช้เกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่ง

(2) ทักษะการคิดวิเคราะห์ ด้านการหาความสัมพันธ์ หมายถึง การระบุความเกี่ยวข้องระหว่างเรื่องราว ข้อมูลหรือสิ่งของตั้งแต่สองอย่างขึ้นไป จากการสังเกต จำแนก แยกแยะ พิจารณามีเหตุผล

(3) ทักษะการคิดวิเคราะห์ ด้านการคาดคะเน หมายถึง ความสามารถในการคาดเดาคำตอบล่วงหน้าหรือหาแนวโน้มสิ่งที่จะเกิดขึ้นในลำดับต่อไปจากสิ่งที่กำหนดให้ เป็นการคาดเดาสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

(4) ทักษะการคิดวิเคราะห์ ด้านการจำแนก ด้านการหาความสัมพันธ์ และด้านการคาดคะเนแบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ความสามารถในการใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์แต่ละด้านและเชื่อมโยงสู่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามกรอบแนวคิด 3 หลักการ 2 เงื่อนไข

4.3.4 กำหนดขอบข่ายของแบบประเมินให้ครอบคลุมทักษะการคิดวิเคราะห์โดยกำหนดจำนวน 20 ข้อ ดังนี้

(1) ทักษะการคิดวิเคราะห์ ด้านการจำแนก จำนวน 5 ข้อ
เป็นแบบประเมินที่ใช้ของจริง

(2) ทักษะการคิดวิเคราะห์ ด้านการหาความสัมพันธ์ จำนวน 5 ข้อ
เป็นแบบประเมินที่ใช้ของจริงและแบบประเมินที่ใช้บัตรภาพ

(3) ทักษะการคิดวิเคราะห์ ด้านการคาดคะเน จำนวน 5 ข้อ
เป็นแบบประเมินที่ใช้ของจริงและแบบประเมินที่ใช้บัตรภาพ

(4) ทักษะการคิดวิเคราะห์ ด้านการจำแนก ด้านการหาความสัมพันธ์และด้านการคาดคะเน แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 5 ข้อ
เป็นแบบประเมินที่ใช้การสัมภาษณ์

4.3.5 จัดทำแบบประเมินเป็นแบบสร้างสถานการณ์ให้เด็กปฏิบัติแล้วประเมินผล ถ้าเด็กทำถูกต้องได้ 1 คะแนน ถ้าทำผิดหรือไม่ตอบหรือเกินเวลาที่กำหนดได้ 0 คะแนน โดยจัดทำแบบ

ประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ จำนวน 28 ข้อ โดยเป็นแบบประเมินที่ประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ ทั้ง 4 ด้าน ด้านละ 7 ข้อ นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องเหมาะสม และคัดเลือกให้เหลือ จำนวน 20 ข้อ โดยเป็นแบบประเมินที่ประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ทั้ง 4 ด้านด้านละ 5 ข้อ และจัดทำคู่มือการใช้แบบประเมิน

4.3.6 นำแบบประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ภาษาที่ใช้และสอดคล้องของจุดประสงค์กับทักษะการคิดวิเคราะห์ ดังนี้

- (1) นายสุชาติ เสนีรัตน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองพลับ วิทยาลัยนานาชาติ การพิเศษ (บริหารการศึกษา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2
- (2) นางระพีวรรณ คล้ายแดง ครูชำนาญการพิเศษ (สาขาปฐมวัย) โรงเรียน วัดลูกแกประชาชนูทิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2
- (3) นางปทุมวดี อินอ่อน ครูชำนาญการพิเศษ (สาขาคณิตศาสตร์) โรงเรียน หนองฉางวิทยา จังหวัดอุทัยธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42

โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความสอดคล้อง ระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้ ดังนี้

+ 1	แน่ใจว่า	แบบประเมินมีความสอดคล้อง
0	ไม่แน่ใจว่า	แบบประเมินมีความสอดคล้อง
- 1	แน่ใจว่า	แบบประเมินไม่มีความสอดคล้อง

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของแบบประเมิน กับจุดประสงค์ และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 พบว่าใช้ได้ทุกข้อ (รายละเอียดดังภาคผนวก ค)

4.3.7 นำแบบประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 13 คน โรงเรียนวัดหนองพลับ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ คือ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบหรือเกินเวลาให้ 0 คะแนน

4.3.8 จัดทำแบบประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้สำหรับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนวัดหนองพลับ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 12 คนซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมาย

4.4 การสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย ดำเนินการดังนี้

4.4.1 ศึกษาคู่มือการดำเนินการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษา ปฐมวัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.4.2 สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- (1) ทักษะการคิดวิเคราะห์ ด้านการจำแนก
- (2) ทักษะการคิดวิเคราะห์ ด้านการหาความสัมพันธ์

(3) ทักษะการคิดวิเคราะห์ ด้านการคาดคะเน

โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินพฤติกรรมการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย ดังนี้

ทักษะการคิดวิเคราะห์ด้านการจำแนก

- 3 คะแนน หมายถึง สามารถนำสิ่งต่างๆ มาแยกแยะตามคุณลักษณะหรือคุณสมบัติที่เหมือนกันและแตกต่างกันโดยใช้เกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่ง ได้ด้วยตนเอง
- 2 คะแนน หมายถึง สามารถนำสิ่งต่างๆ มาแยกแยะตามคุณลักษณะหรือคุณสมบัติที่เหมือนกันและแตกต่างกันโดยใช้เกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่ง โดยมีผู้ชี้แนะเป็นบางครั้ง
- 1 คะแนน หมายถึง สามารถนำสิ่งต่างๆ มาแยกแยะตามคุณลักษณะหรือคุณสมบัติที่เหมือนกันและแตกต่างกันโดยใช้เกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่ง โดยมีผู้ชี้แนะทุกครั้ง

ทักษะการคิดวิเคราะห์ด้านการหาความสัมพันธ์

- 3 คะแนน หมายถึง สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูล และเลือกสิ่งที่มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน จากการสังเกต จำแนก แยกแยะ พิจารณาไตร่ตรองสิ่งต่างๆ อย่างมีเหตุผล ได้ด้วยตนเอง
- 2 คะแนน หมายถึง สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูล และเลือกสิ่งที่มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน จากการสังเกต จำแนก แยกแยะ พิจารณาไตร่ตรองสิ่งต่างๆ อย่างมีเหตุผล โดยมีผู้ชี้แนะเป็นบางครั้ง
- 1 คะแนน หมายถึง สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูล และเลือกสิ่งที่มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน จากการสังเกต จำแนก แยกแยะ พิจารณาไตร่ตรองสิ่งต่างๆ อย่างมีเหตุผล โดยมีผู้ชี้แนะทุกครั้ง

ทักษะการคิดวิเคราะห์ด้านการคาดคะเน

- 3 คะแนน หมายถึง สามารถคาดเดาคำตอบล่วงหน้าหรือหาแนวโน้ม สิ่งที่จะเกิดขึ้นในลำดับต่อไป จากสิ่งที่กำหนดให้ คาดเดาสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ได้ด้วยตนเอง
- 2 คะแนน หมายถึง สามารถคาดเดาคำตอบล่วงหน้าหรือหาแนวโน้ม สิ่งที่จะเกิดขึ้นในลำดับต่อไป จากสิ่งที่กำหนดให้ คาดเดาสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยมีผู้ชี้แนะเป็นบางครั้ง
- 1 คะแนน หมายถึง สามารถคาดเดาคำตอบล่วงหน้าหรือหาแนวโน้ม สิ่งที่จะเกิดขึ้นในลำดับต่อไป จากสิ่งที่กำหนดให้ คาดเดาสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยมีผู้ชี้แนะทุกครั้ง

4.4.3 สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

- 3 คะแนน หมายถึง ตอบโดยบูรณาการกิจกรรมสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้ด้วยตนเอง
- 2 คะแนน หมายถึง ตอบโดยบูรณาการกิจกรรมสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีผู้ชี้แนะเป็นบางครั้ง
- 1 คะแนน หมายถึง ตอบโดยบูรณาการกิจกรรมสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีผู้ชี้แนะทุกครั้ง

4.4.4 นำแบบสังเกตพฤติกรรมการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัยที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกันกับที่ตรวจสอบแบบประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ เพื่อ

ตรวจสอบความเหมาะสม ความสอดคล้องกับจุดประสงค์ และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำแบบสังเกตพฤติกรรมการคิดวิเคราะห์ที่ได้ไปใช้เป็นเครื่องมือในการสังเกตเด็กปฐมวัยที่เป็นกลุ่มเป้าหมายต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย ได้ปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้

5.1 ครูชี้แจงการดำเนินการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย

5.2 ประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ก่อนการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย ด้วยแบบประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ที่ผู้รายงานสร้างขึ้น โดยสร้างสถานการณ์แล้วให้เด็กลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเอง จำนวน 20 ข้อ เนื่องจากเด็กอยู่ในระดับปฐมวัย ยังไม่สามารถอ่านหนังสือได้ ผู้รายงานจึงเป็นผู้อ่านคำสั่งจากคู่มือในแบบประเมินให้เด็กฟังข้อละ 2 ครั้ง จากนั้นให้ปฏิบัติตามคำสั่ง โดยทำการประเมินเป็นรายบุคคลและรวบรวมไว้เป็นคะแนนก่อนจัดกิจกรรม (Pretest)

5.3 ผู้รายงานดำเนินการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย กับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 ด้วยตนเอง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 สัปดาห์ละ 3 วันคือวันจันทร์ วันอังคาร และวันพุธ โดยจัดในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ให้กับเด็ก ครั้งละ 20-40 นาที รวม 14 สัปดาห์ จำนวน 40 แผน ตั้งแต่วันที่ 13 พฤศจิกายน 2560 ถึงวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2561 รวม 40 ครั้ง ตามแผนที่วางไว้และสังเกตพฤติกรรมระหว่างการจัดกิจกรรมและบันทึกพฤติกรรมในการจัดกิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทุกครั้ง มีการดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

5.3.1 ชื่นนำ เป็นการสร้างแรงจูงใจให้เด็กอยากเรียนรู้ โดยใช้การสนทนา เพลง คำคล้องจอง หรือกิจกรรมอื่น ๆ ให้สอดคล้องกับเรื่องที่จะเรียนรู้ในวันนั้น ๆ โดยนำไปสู่คำถาม เพื่อกระตุ้นการคิดวิเคราะห์ของเด็ก ได้แก่

ขั้นที่ 1 การตั้งคำถามเชิงวิทยาศาสตร์

5.3.2 ขั้นสอน เป็นขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่

ขั้นที่ 2 การสำรวจตรวจสอบเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 3 การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.3.3 ขั้นสรุป เป็นการสรุปเรียนรู้ที่เด็กและครูร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ตามจุดประสงค์ของกิจกรรม โดยมีการบูรณาการกิจกรรมวิทยาศาสตร์กับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่

ขั้นที่ 4 การตอบคำถามจากการคิดวิเคราะห์
 ขั้นที่ 5 การนำเสนอผลการสำรวจตรวจสอบ
 เด็กช่วยกันเก็บวัสดุอุปกรณ์เมื่อเสร็จสิ้นการปฏิบัติกิจกรรม

(รายละเอียดการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรม ดังตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 แสดงรายละเอียดกำหนดการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบ
 บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์
 สำหรับเด็กปฐมวัย

สัปดาห์ ที่	หน่วย การเรียนรู้	วัน/ เดือน/ ปี	แผน ที่	กิจกรรม วิทยาศาสตร์แบบ บูรณาการ หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	ทักษะการคิด วิเคราะห์
วันที่ 6 - 7 พฤศจิกายน 2560 ทดสอบก่อนการจัดกิจกรรม รายบุคคล					
1	ดอกไม้	13 พ.ย 2560	ผ.1	ดอกไม้แสนสวย	ด้านการจำแนก
		14 พ.ย 2560	ผ.2	สีลวงตา	ด้านการคาดคะเน
		15 พ.ย 2560	ผ.3	น้ำอัญชันหลากสี	ด้านการหาสัมพันธ์
2	ต้นไม้	20 พ.ย 2560	ผ.4	ต้นไม้ของหนู	ด้านการจำแนก
		21 พ.ย 2560	ผ.5	ทำไมต้นไม้โตขึ้น	ด้านการคาดคะเน
		22 พ.ย 2560	ผ.6	งอกมาจากไหน	ด้านการคาดคะเน
3	อากาศ	27 พ.ย 2560	ผ.7	หาที่อยู่	ด้านการคาดคะเน
		28 พ.ย 2560	ผ.8	แทนที่	ด้านการหาสัมพันธ์
		29 พ.ย 2560	ผ.9	ดับไฟ	ด้านการจำแนก
4	น้ำ	4 ธ.ค 2560	ผ.10	น้ำแข็งลอยได้	ด้านการคาดคะเน
		6 ธ.ค 2560	ผ.11	น้ำแข็งละลาย	ด้านการหาสัมพันธ์
		7 ธ.ค 2560	ผ.12	ไอติมแสนอร่อย	ด้านการหาสัมพันธ์
5	กลางวัน กลางคืน	12 ธ.ค 2560	ผ.13	ผีเสื้อตัวน้อย	ด้านการจำแนก
		13 ธ.ค 2560	ผ.14	ฝนเทียม	ด้านการคาดคะเน
		14 ธ.ค 2560	ผ.15	น้ำล่องหน	ด้านการคาดคะเน
6	เครื่องมือ เครื่องใช้	18 ธ.ค 2560	ผ.16	ลอย ๆ จม ๆ	ด้านการจำแนก
		19 ธ.ค 2560	ผ.17	แผ่นพลาสติก	ด้านการคาดคะเน
		20 ธ.ค 2560	ผ.18	การหักเหของแสง	ด้านการคาดคะเน
7	วันปีใหม่	25 ธ.ค 2560	ผ.19	ของขวัญติดหนึบ	ด้านการจำแนก
		26 ธ.ค 2560	ผ.20	มาชิมกัน	ด้านการหาสัมพันธ์

ตารางที่ 6 (ต่อ) แสดงรายละเอียดกำหนดการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบ
 บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับ
 เด็กปฐมวัย

ลำดับ ที่	หน่วย การเรียนรู้	วัน/ เดือน/ ปี	แผน ที่	กิจกรรม วิทยาศาสตร์แบบ บูรณาการ หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	ทักษะการคิด วิเคราะห์
8	การอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม	3 ม.ค. 2561	ผ.21	กรองใส ๆ	ด้านการจำแนก
		4 ม.ค. 2561	ผ.22	กระดาษอาสา	ด้านการหาสัมพันธ์
		5 ม.ค. 2561	ผ.23	ตาวิเศษ	ด้านการจำแนก
9	สี	8 ม.ค 2561	ผ.24	หลอดใสสี	ด้านการคาดคะเน
		9 ม.ค 2561	ผ.25	แม่สีแปลงกาย	ด้านการคาดคะเน
		10 ม.ค 2561	ผ.26	ขนม M& M	ด้านการหาสัมพันธ์
10	เสียง	15 ม.ค 2561	ผ.27	หน้ากากนกกร้อง	ด้านการหาสัมพันธ์
		17 ม.ค 2561	ผ.28	ไม้ค้ทองคำ	ด้านการจำแนก
		18 ม.ค 2561	ผ.29	ถูปืดตืด	ด้านการคาดคะเน
11	เวลา	22 ม.ค 2561	ผ.30	มายากลไข่	ด้านการคาดคะเน
		23 ม.ค 2561	ผ.31	ไข่ลาย	ด้านการหาสัมพันธ์
		24 ม.ค 2561	ผ.32	นมแตก	ด้านการคาดคะเน
12	พลังงาน	29 ม.ค 2561	ผ.33	กังหันตัวตัว	ด้านการหาสัมพันธ์
		30 ม.ค 2561	ผ.34	ตก ๆ หล่น ๆ	ด้านการหาสัมพันธ์
		31 ม.ค 2561	ผ.35	ลอยเหนือพื้นดิน	ด้านการจำแนก
13	ตลาด	5 ก.พ 2561	ผ.36	เล่นกับผัก	ด้านการหาสัมพันธ์
		6 ก.พ 2561	ผ.37	หาเพื่อนให้หน่อย	ด้านการจำแนก
		7 ก.พ 2561	ผ.38	ดาวเรืองเพื่อพ่อ	ด้านการคาดคะเน
14	ฤดูร้อน	12 ก.พ 2561	ผ.39	เล่นสนุกกับใบไม้	ด้านการจำแนก
		13 ก.พ 2561	ผ.40	ออกแรงหน่อยนะ	ด้านการจำแนก
15-16 กุมภาพันธ์ 2561 ทดสอบหลังการจัดกิจกรรม รายบุคคล					

5.4 ประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์หลังการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย ด้วยแบบประเมินชุดเดิมและวิธีการเดียวกันกับการประเมินก่อนการจัดประสบการณ์ โดยทำการประเมินเป็นรายบุคคลและรวบรวมไว้เป็นคะแนนหลังการจัดกิจกรรม (Posttest)

5.5 นำผลที่ได้จากการประเมินมาหาค่าสถิติและทดสอบสมมติฐาน

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 หลังจากการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย เป็นเวลา 14 สัปดาห์ จำนวน 40 ครั้ง และได้ประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย เรียบร้อยแล้ว จึงนำข้อมูลมาหาค่าสถิติพื้นฐาน คือค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้การคำนวณในโปรแกรม Excel

6.2 วิเคราะห์ผลการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัยหลังการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) ในการคำนวณโดยใช้โปรแกรม Excel

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 สถิติพื้นฐาน

7.1.1 คำนวณค่าเฉลี่ยของคะแนน(Mean) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 123) โดยใช้สูตรดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มเป้าหมาย

7.1.2 คำนวณค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมาตรฐานของคะแนน(Standard Deviation) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 126) มีสูตร ดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{n\sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มเป้าหมาย

7.2 สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

7.2.1 หาความเชื่อมั่นของแบบประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์โดยคำนวณจากสูตร KR-20 คูเลอร์ - ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 103-104) มีสูตร ดังนี้

$$r_{tt} = r_{xx} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ	r_{xx}	คือ	ความเชื่อมั่น
	n	คือ	จำนวนข้อสอบ
	p	คือ	สัดส่วนของผู้เรียนที่ตอบข้อสอบถูกในแต่ละข้อ
	q	คือ	1-P
	$\sum pq$	คือ	ผลรวมของ pq
	s_t^2	คือ	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

7.2.2 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ และแบบสังเกตพฤติกรรมการคิดวิเคราะห์ ด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยคำนวณจากสูตร (สมนึก ภัททิยธนี, 2553, น. 217) มีสูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

7.3 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถิติ t – test แบบ Dependent Samples โดยคำนวณจากสูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 109) มีสูตร ดังนี้

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
	D	แทน	ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
	N	แทน	จำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่คะแนน
	ΣD	แทน	ผลรวมทั้งหมดของผลต่างของคะแนนระหว่างก่อนและหลังการจัดกิจกรรม
	ΣD^2	แทน	ผลรวมของกำลังสองของผลต่างของคะแนนระหว่างก่อนและหลังการจัดกิจกรรม

7.4 การแปรผล

7.4.1 การแปรระดับคุณภาพแบบประเมินคุณภาพของกิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและแบบประเมินคุณภาพของแผนการจัดประสบการณ์ แปลความหมายค่าเฉลี่ยน้ำหนักคะแนนแบ่งออกเป็นมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 82-83) ดังต่อไปนี้

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพของกิจกรรมและแผนการจัดประสบการณ์

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

7.4.2 การแปรความหมายของระดับคะแนนแบบประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัยก่อนเรียน(Pretest) - หลังเรียน(Posttest) โดยการใช้การประเมินแบบอิงเกณฑ์ของ Benjamin Bloom (Bloom 1975, p.47) แปรผลคะแนนออกเป็น 3 ระดับ

- (1) เกณฑ์การแปรความหมายของระดับคะแนนในภาพรวม มี 3 ระดับดังนี้
คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 80 - 100 ช่วงคะแนน 16.00 - 20.00 คะแนน
หมายถึง มีทักษะการคิดวิเคราะห์ในระดับดี

คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 60-79 ช่วงคะแนน 10.00 - 15.99 คะแนน
หมายถึง มีทักษะการคิดวิเคราะห์ในระดับปานกลาง
คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 0-59 ช่วงคะแนน 0 - 9.99 คะแนน
หมายถึง มีทักษะการคิดวิเคราะห์ในระดับปรับปรุง

- (2) เกณฑ์การแปรความหมายของระดับคะแนนจำแนกรายด้านมี 3 ระดับดังนี้
คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 80 - 100 ช่วงคะแนน 4.00 - 5.00 คะแนน
หมายถึง มีทักษะการคิดวิเคราะห์ในระดับดี
คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 60 - 79 ช่วงคะแนน 2.50 - 3.99 คะแนน
หมายถึง มีทักษะการคิดวิเคราะห์ในระดับปานกลาง

คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 0 - 59 ช่วงคะแนน 0 - 2.49 คะแนน
หมายถึง มีทักษะการคิดวิเคราะห์ในระดับปรับปรุง

7.4.3 การแปรผลระดับพฤติกรรมของแบบสังเกตพฤติกรรมการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัยระหว่างการจัดกิจกรรมวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้การประเมินแบบอิงเกณฑ์ของ Benjamin Bloom (Bloom 1975, p.47) แบ่งการแปรผลออกเป็น 3 ระดับ ในภาพรวมดังต่อไปนี้

คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 80 - 100	หมายถึง มีการพัฒนาทักษะการคิด วิเคราะห์ในระดับสูง
คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 60 - 79	หมายถึง มีการพัฒนาทักษะการคิด วิเคราะห์ในระดับปานกลาง
คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 0 - 59	หมายถึง มีการพัฒนาทักษะการคิด วิเคราะห์ในระดับต่ำ